

Motion till riksdagen 2011/12:A315

av Désirée Pethrus (KD)

Styrelserepresentation för privatanställda i bolagsstyrelser samt i europeiska företagsråd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över lagen om styrelserepresentation för privatanställda och lagen om europeiska företagsråd i syfte att öka representationen av arbetstagarare i företags och koncerners styrelser.

Motivering

Dagens representation i bolagsstyrelser och europeiska företagsråd speglar den situation som rådde på svensk privatarbetsmarknad på 1970-talet. Då fanns två huvudorganisationer, nämligen LO och PTK (tidigare Privattjänstemannakartellen). Utifrån dessa två huvudorganisationer och deras medlemsförbunds totala antal medlemmar inom berörda företag och koncerner fördelades sedan arbetstagarnas platser i bolagsstyrelser. Nuvarande lagstiftning har sett i stort sett identisk ut sedan mitten av 1980-talet.

Idag, över 30 år senare, finns flera fackliga organisationer verksamma inom aktiebolag som inte tillhör de två huvudorganisationerna LO och PTK. En av anledningarna för detta är att privatiseringar eller byte av associationsform har genomförts efter samhällsliga initiativ. Därför återspeglar inte lagen den rådande situationen och behöver förändras för att bättre möta den företagsmiljö som råder idag. Ett annat skäl till att lagen om styrelserepresentation för de privatanställda bör ses över är att fackliga organisationer inom en huvudorganisation inte alltid samspelar varvid den mindre parten blir helt utan representation.

Ett exempel: Ett företag ska utse arbetstagarledamöter i bolagsstyrelsen alternativt representanter till koncernens europeiska företagsråd. Inom företaget

Fel! Okänt namn på

finns tre fackliga grupperingar som har kollektivavtal med arbetsgivaren A, B och C. A har 45 procent av de anställda som medlemmar, B 30 procent och C 25 procent. Utan inbördes uppgörelse tillfaller all representation A och B, d.v.s. i bolagsstyrelsen en ordinarie och en suppleant per organisation eller, om det finns minst 1 000 anställda och företaget är verksamt i minst två ”branscher”, två ordinarie och två suppleanter till A och en ordinarie och en suppleant till B. Samma princip gäller för europeiska företagsråd och blir mer orimlig ju fler representanter som ska utses.

En översyn av lagen om arbetstagarrepresentation för privatanställda i bolagsstyrelser och europeiska företagsråd bör därför genomföras där målsättningen är en förändring av regelverket. En tänkbar förändring är att innebörden av ordet huvudorganisation i nuvarande lagstiftning förändras så att den även associerar med centralorganisationerna LO, TCO och Saco. Denna förändring bör gälla där en eller flera av de kollektivavtalande parterna på företagsnivå inte tillhör LO eller PTK. Utöver detta bör det finnas ett utökat skydd som innebär att kollektivavtalande part som har mer än 5 procent av de anställda men minst 20 anställda i ett bolag eller en koncern ska ha rätt att utse en av de två eller tre suppleanterna i bolagsstyrelsen om det finns fler än två grupperingar. När det gäller europeiska företagsråd bör bestämmelsen om representation förändras så att den bygger på någon form av proportionalitet.

I samband med översynen bör även utredas om en förändring ska ske så att styrelserepresentation för de anställda alltid ska föreligga i svenskt aktiebolag med fler än 25 anställda. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 26 september 2011

Désirée Pethrus (KD)